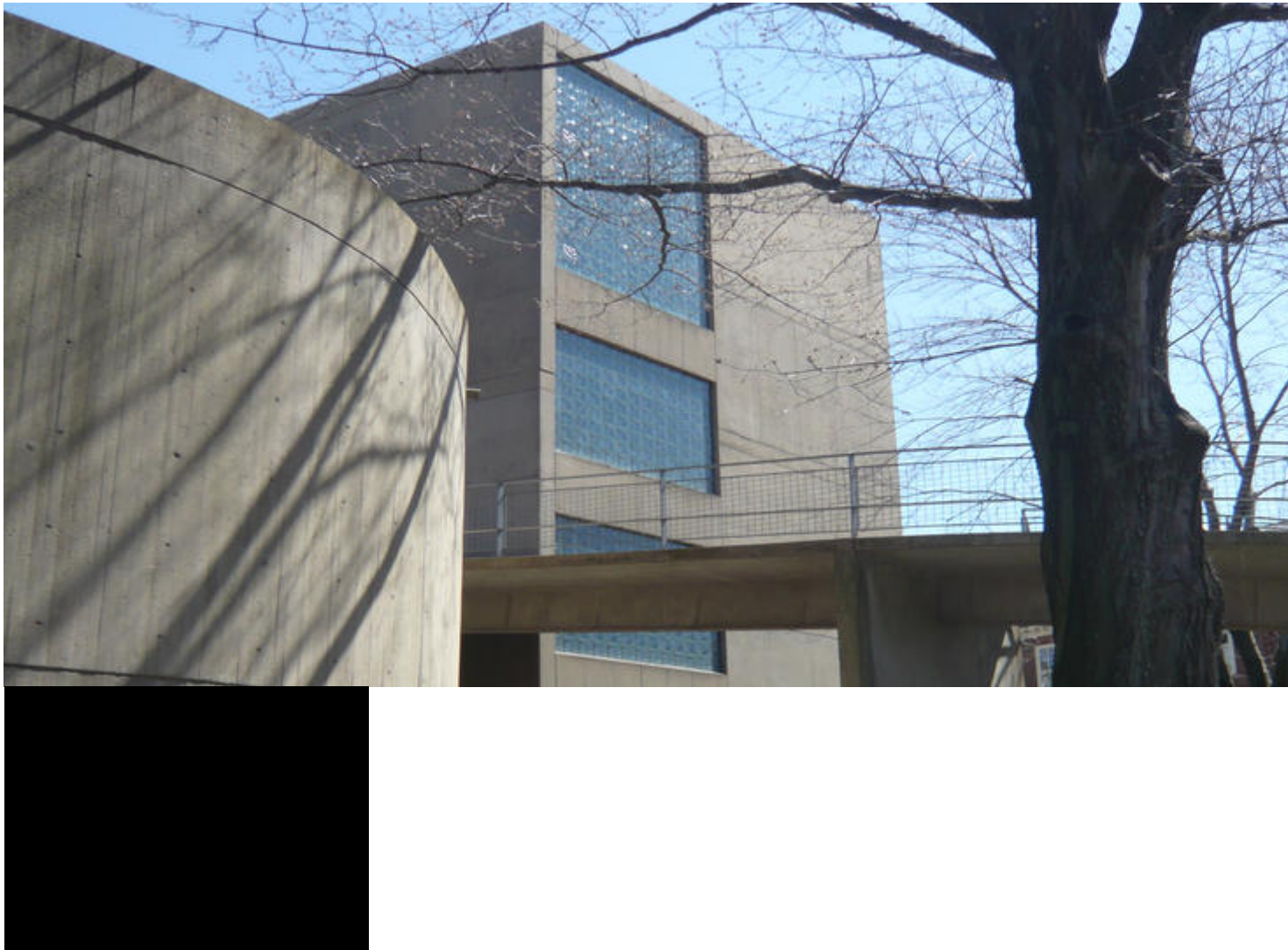

© Esteve Solà i Saura

Viure als EUA entre San Francisco i Boston, t'ofereix dues visions realment bastant diferents de forma de vida i ciutat en un mateix país, però també a la vegada de la diferent història i relació amb l'arquitectura de les mateixes.

Els darrers dos anys he passat bastant temps a l'àrea urbana de Boston, concretament a Cambridge, i no deixo de descobrir noves meravelles de la privilegiada arquitectura de la qual s'ha dotat la ciutat des dels anys 40. Crec poder afirmar que no conec altre lloc al món amb una densitat més alta d'arquitectura moderna de tan alta rellevància. I dic conec, perquè segur que estic obviat alguna altra ciutat que desconec, on el nivell dins la varietat pot ser que sigui tan elevat.

Un servidor ja estava plenament assabentat de la importància de les dues principals universitats que conviuen a Cambridge (Massachusetts). Tant Harvard com el MIT (Massachusetts Institute of Technology) són dues de les universitats de més prestigi als EUA,

i a nivell mundial. El que mai hauria pensat és que històricament ambdues haguessin tingut un interès tan seriós en dotar-se d'equipaments concebuts per arquitectes de tant renom.

Per fer-nos en una idea, en Josep Lluís Sert fou degà de la Harvard Graduate School of Design i en Walter Gropius professor, mentre AlvarAalto, Buckminster Fuller o Louis Khan ostentaven càtedra al MIT. Tots ells, entre d'altres, convidant i incidint en l'elecció d'alguns dels arquitectes que desenvoluparien l'arquitectura d'aquestes dues universitats que articulen la vida a Cambridge.

Descobrir dia a dia, amb tota normalitat que en un radi de 6 cantonades des de casa en J. Ll. Sert hi ha construït moltíssims dels edificis al voltant de Harvard Square, com el *Science Center* (1973), el *Holyoke Center* (1965), escoles, residències, complexes de torres de vivendes, etc... i, com no, la *Casa Pati* (1957).

A la mateixa distància t'hi trobes un complex habitacional d'en Walter Gropius (*Harvard Graduate Center*, 1950), l'únic edifici de Le Corbusier als EUA (*Carpenter Center for Visual Arts*, 1963) o el *Design Research Center* (1969) de Benjamin Thompson. Tot plegat no és normal.

Considerant el petit tamany de Cambridge (109.000 hab), essent aquesta la sisena ciutat de l'àrea metropolitana de Boston, la densitat d'arquitectura de qualitat és immensa. I a la llista anterior, encara cal afegir el que poc a poc vas descobrint que tens un pèl més enllà de casa. Camí del centre de Boston, abans d'arribar a la ribera del riu que delimita les dues ciutats, continua aquesta espècie d'*orgia arquitectònica*...

Al centre del MIT hi trobem un parell d'edificis d'en Eero Saarinen, una meravellosa capella (*MIT Chapel*, 1955) que es confronta amb el *Kresge Auditorium* (1953). Just darrera hi trobem la *Baker House Dormitory* (1948) d'Alvar Aalto. També molt aprop en I. M. Pei desenvolupà el pla urbà del *MIT East Campus*, on hi construí una torre d'oficines (*Green Building*, 1964), uns laboratoris de recerca (*Dreyfus Building*, 1970) i d'altres petits edificis annexes. Tot plegat ben acompanyat d'obres d'art de Miró, Albers, Calder, Katayama, Plensa, Moore, di Suvero i Picasso, entre d'altres.

Evidentment, la ciutat ha continuat buscant treballar amb arquitectes de referència fins avui dia. De l'arquitectura més contemporània de Correa, Piano, Ghery, Holl, Stirling i d'altres potser en parlarem en una altra ocasió, però veurem si el temps els dona el caràcter històric que els ja mencionats edificis donen a la ciutat. Mentrestant, cada vegada que torno a San Francisco me la miro amb una mirada molt diferent. Molt atrevida per a certes coses, però encara lluny de la solera que Cambridge ha sabut cultivar al llarg de tants i tants anys.

Esteve Solà i Saura, arquitecte
Corresponsal COAC a San Francisco, EUA.

[1]

Tornar

[2]

Links:

[1] <http://coac.arquitectes.cat/ca/printpdf/printpdf/6327>

[2] <http://coac.arquitectes.cat/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>